

Tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld

Doel van deze wet

De wet moet de mogelijkheid bieden om onmiddellijk in te grijpen bij dreigend familiaal geweld en daar waar preventie te kort schiet.

Waar normaliter het slachtoffer van huiselijk geweld de verblijfplaats verlaat, is het hier de dader die de verblijfplaats moet verlaten.

De te beschermen persoon en de uit huis te plaatsen persoon moeten dezelfde verblijfplaats betrekken. In de wet wordt dus niet gesproken van woning maar van verblijfplaats.

Wie kan een huisverbod opleggen ?

Enkel de procureur des konings kan dit doch is daartoe niet verplicht.

Wat houdt het huisverbod in ?

De procureur des Konings kan een dader van huiselijk geweld voor 14 dagen uit de gemeenschappelijke verblijfplaats zetten.

- de uithuisgeplaatste (=persoon ten aanzien van wie een maatregel van huisverbod wordt genomen) moet onmiddellijk de gemeenschappelijke verblijfplaats verlaten, van zodra het bevel bestaat.
- hij mag de verblijfplaats ook niet meer betreden gedurende de duur van het huisverbod.
- hij mag zich niet ophouden bij de verblijfplaats.
- er is ook een contactverbod doch enkel ten aanzien van de personen die vermeld worden in het bevel.

Ten aanzien van wie kan deze maatregel genomen worden ?

Voorwaarden:

Het moet gaan om een meerderjarige persoon;

Hij moet samen met anderen eenzelfde verblijfplaats betrekken;

Uit feiten of omstandigheden moet blijken dat hij een ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen die dezelfde verblijfplaats betrekken.

De feiten of omstandigheden worden in de wet niet nader bepaald.

Meestal zal één en ander wel het gevolg zijn van het indienen van een klacht en van het opstellen van een proces-verbaal.

In de wet wordt ook niet bepaald wat onder ernstig en onmiddellijk gevaar wordt verstaan.

Volgens de voorbereidende werkzaamheden moet de crisissituatie erin bestaan dat er strafbare feiten kunnen worden vastgesteld, waaruit blijkt dat de verdere aanwezigheid van de ene persoon een ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen die met deze persoon samenleven zoals de partner, (stief)kinderen, of (schoon)ouders.

Wordt de uit huis te plaatsen gehoord vooraleer het huisverbod wordt opgelegd ?

Hieromtrent is niets voorzien in de wet doch dit sluit niet uit dat de procureur des konings vooraleer een beslissing te nemen de uit huis te plaatsen persoon zal horen.

Mocht hij dit niet doen en behoudens een klacht, geen andere gegevens aanwezig zijn, dan kan zich een probleem stellen van verantwoordelijkheid bijvoorbeeld ten aanzien van de klager, indien de klacht volledig ten onrechte zou gebeurd zijn.

Hoe lang duurt het verbod ?

Het huisverbod bestaat voor maximaal 14 dagen vanaf het ogenblik van de kennisgeving aan de uithuisgeplaatste. Het kan dus ook korter.

Het huisverbod kan evenwel verlengd worden via een procedure bij de familierichtbank.

Wat houdt de beslissing van de procureur des Konings ?

De beslissing bevat de volgende gegevens:

- een omschrijving van de plaats en de duur waarvoor de maatregel geldt;
- de feiten en omstandigheden die aanleiding gegeven hebben tot het beoelde huisverbod;
- de namen van de personen ten aanzien van wie het verbod om contact op te nemen, geldt;
- de sancties die de niet-naleving van het verbod tot gevolg kunnen hebben.

Aan wie wordt de beslissing tot huisverbod meegedeeld en hoe ?

Binnen de kortst mogelijke termijn wordt via het meest geschikte communicatiemiddel aan de uithuisgeplaatste en aan degenen die dezelfde verblijfplaats betrekken, een afschrift meegedeeld van dit op schrift gesteld bevel.

Indien de situatie die aanleiding gegeven heeft tot het huisverbod een dermate spoedeisend karakter heeft, kan de beslissing van de procureur des Konings mondeling worden meegedeeld aan de uithuisgeplaatste. In dit geval wordt binnen de kortst mogelijke termijn een afschrift van het bevel aan de uithuisgeplaatste overgezonden.

Een afschrift van deze beslissing wordt via het meest geschikte communicatiemiddel meegedeeld aan de korpschef van de lokale politie van de politiezone waarbinnen de verblijfplaats waarop het huisverbod betrekking heeft gelegen is.

De procureur des Konings deelt zijn beslissing tot tijdelijk huisverbod onverwijld mee aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdat deze de personen die met de uithuisgeplaatste dezelfde verblijfplaats betrekken zou bijstaan en voorlichten.

Welke verplichtingen heeft de uithuisgeplaatste ?

De uithuisgeplaatste deelt ten laatste binnen vierentwintig uur na de kennisgeving van het bevel, aan de procureur des Konings de plaats mee waar en op welke wijze hij gedurende de duur van het verbod bereikbaar is.

Kan het huisverbod worden opgeheven of gewijzigd ?

De procureur des Konings kan het huisverbod te allen tijde opheffen, wanneer hij van oordeel is dat ernstig en onmiddellijk gevaar geweken is of, indien de omstandigheden dit rechtvaardigen, de invulling van deze maatregel wijzigen.

De kennisgeving gebeurt op dezelfde manier als de kennisgeving van het oorspronkelijk huisverbod.

Mededeling aan en tussenkomst van de familierichtbank.

Ten laatste op de eerste dag waarop de griffie geopend is volgend op de dag van het bevel tot huisverbod, deelt de procureur des Konings het bevel mee aan de familierichtbank van het arrondissement waarin de betrokken verblijfplaats gelegen is.

De procureur des Konings doet eveneens mededeling aan de familierichtbank en de partijen van de processen-verbaal die aanleiding hebben gegeven tot het huisverbod en, in voorkomend geval, van zijn beslissing om het huisverbod op te heffen of de invulling ervan te wijzigen, alsook van de processen-verbaal houdende inbreuken op het huisverbod.

Procedure voor de familierechtbank.

Binnen vierentwintig uur na de mededeling van het bevel aan de familierechtbank bepaalt de familierechtbank de dag en het uur van de zitting waarop de zaak kan worden behandeld.

De zitting vindt plaats binnen de 14 dagen van het uitgevaardigd huisverbod.

Bij gerechtsbrief geeft de griffier aan de in het bevel van de procureur des Konings, vermelde partijen, kennis van de plaats, de dag en het uur van de zitting en nodigt hen, in voorkomend geval, uit een verzoek te richten tot dringende voorlopige maatregelen of voorlopige maatregelen betreffende de gemeenschappelijke verblijfplaats.

Hij deelt eveneens de dag en het uur van de zitting mee aan de procureur des Konings die het huisverbod bevolen heeft.

Indien de partijen of de procureur des Konings daar schriftelijk of mondeling ter zitting om verzoeken, behandelt de familierechtbank de zaak en hoort zij de aanwezige partijen.

Deze zaak wordt behandeld in raadkamer. De familierechtbank kan evenwel in elke stand van het geding, naargelang van de omstandigheden, de openbaarheid van de debatten bevelen, hetzij ambtshalve, hetzij op vraag van het openbaar ministerie of van een partij in het geding.

Uitspraak door de familierechtbank.

De familierechtbank doet tijdens deze zitting, op verzoek, uitspraak over de naleving van de wet bedoelde voorwaarden.

Welke mogelijkheden heeft de familierechtbank ?

Verlengen

De uitspraak is uitvoerbaar bij voorraad.

Zij kan het huisverbod opheffen of, **bij een met redenen omkleed vonnis**, verlenen met ten hoogste drie maanden te rekenen vanaf het vonnis indien en voor zover de in de wet bedoelde feiten of omstandigheden dit op het tijdstip van het vonnis rechtvaardigen.

Wijzigen of opheffen

De familierechtbank kan te allen tijde, op verzoek van een van de partijen of de procureur des Konings bij een met redenen omkleed vonnis de invulling van de maatregel van het huisverbod wijzigen of het huisverbod opheffen indien de omstandigheden van de zaak dit vereisen.

De zaak blijft ingeschreven op de rol van de familierechtbank totdat het huisverbod eindigt. In geval van nieuwe elementen, kan de zaak opnieuw voor de familierechtbank worden gebracht bij conclusie of bij schriftelijk verzoek dat wordt neergelegd bij of is gericht aan de griffie.

Kennisgeving uitspraak.

De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het vonnis, alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken.

Zij deelt het vonnis eveneens mee aan de procureur des Konings.

Is er hoger beroep mogelijk ?

Hoger beroep is mogelijk en dit moet vermeld worden in de kennisgeving door de griffier.

Dringende en voorlopige maatregelen.

De partijen kunnen tijdens de duur van het huisverbod een verzoek om dringende voorlopige maatregelen neerleggen bij conclusie of bij schriftelijk verzoek dat wordt ingediend bij of gericht is aan de griffie.

Einde van het huisverbod.

Het huisverbod vervalt indien de procureur des konings het huisverbod intrekt.

Het huisverbod vervalt indien na de termijn van 14 dagen geen verzoek werd ingediend bij de familierechtbank.

Het huisverbod vervalt eveneens indien de familierechtbank binnen de 14 dagen na het huisverbod, geen beslissing heeft genomen of van oordeel is dat er geen verlenging nodig is.

Het huisverbod vervalt van rechtswege ingeval er een rechterlijke beslissing werd getroffen die verband houdt met de gemeenschappelijke verblijfplaats.

Straffen

De uithuisgeplaatste die het ten aanzien van zijn persoon door de procureur des Konings opgelegde bevel overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en een geldboete van 26 euro tot 100 euro of met een van die straffen alleen.

De uithuisgeplaatste die het ten aanzien van zijn persoon door de familierechtbank verlengde bevel overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en een geldboete van 26 euro tot 100 euro of met een van die straffen alleen.

Nuttige info:

Wet van 15 mei 2012 betreffende het tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld – B.S. 1 oktober 2012

Wet van 15 juni 2012 tot bestraffing van de overtreding van het tijdelijk huisverbod en tot wijziging van de artikel 594 en 627 van het Gerechtelijk wetboek – B.S. 1 oktober 2012

Wet van 15 mei 2012 betreffende het tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld (inclusief wijzigingen justel)

Documentatiefiche voorbereidende werkzaamheden wet 15 mei 2012

Gemeenschappelijke omzendbrief van de minister van Justitie, van de minister van Binnenlandse zaken en van het College van procureurs-generaal betreffende het tijdelijk huisverbod ingeval van huiselijk geweld

Disclaimer.

Deze brochure werd opgesteld door Eric Beaucourt.

Stand wetgeving 11 november 2019.

U kan geen rechten ontleen aan deze brochure.